

Národní vzdělávací fond
Národní informační středisko pro poradenství

SBORNÍK PŘÍSPĚVKŮ
A ÚČASTNÍKŮ KONFERENCE
„GRANTOVÉ NABÍDKY A ČESKÉ ŠKOLY“

Praha, hotel Olympik, 19. březen 2003

sestavily:
Veronika Fantová
Helena Vojtášková

Praha, 2003

Obsah:

Zkušenosti s programem Leonardo da Vinci v ČR	
Jaromír Coufalík, Národní vzdělávací fond	5
Zkušenosti s desetiletou existencí programu AKTION Česká republika – Rakousko – spolupráce ve vědě a vzdělávání	
Helena Hanzlová, Dům zahraničních služeb MŠMT	8
Konzervatoře a grantování	
Věroslav Neumann, Pražská konzervatoř.....	14
Central European Exchange Programme for University Studies	
Jitka Nováková, Dům zahraničních služeb MŠMT.....	16
Zapojení České republiky do tzv. Lisabonského procesu v oblasti vzdělá- ní a příprava resortu školství na využívání Evropského sociálního fondu	
Jana Švecová, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	18
Rozvojový program DVPP realizovaný grantovým způsobem v roce 2003	
Karel Vašta, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	23
Návrhy a doporučení účastníků sekce středních škol	26
Návrhy a doporučení účastníků sekce vyšších a vysokých škol	28
Seznam účastníků	29

Zkušenosti s programem Leonardo da Vinci v ČR

Jaromír Coufalík, Národní vzdělávací fond

Evropský program Leonardo da Vinci je zaměřen na podporu inovací odborného vzdělávání mládeže i dospělých ve všech odvětvích a oborech. Nyní probíhá jeho druhé období (2000–2006), a to za účasti celkem 30 zemí. Česká republika se programu účastní jako plnoprávný člen od roku 1997.

Jak je v evropských programech obvyklé, plní program Leonardo da Vinci své cíle prostřednictvím **podpory konkrétních vzdělávacích projektů navrhovaných různými organizacemi** (odbornými školami, podniky, úřady atd.) podle pravidel programu. K nejčastějším druhům projektů patří v programu Leonardo da Vinci jednak projekty mobility a jednak pilotní projekty.

Projekty mobility (souhrnně označující projekty stáží a projekty výměn) jsou projekty na vyslání skupiny osob na odbornou praxi/stáž nebo na výměnu informací a zkušeností do některé země EU. Stáží se nejčastěji účastní studenti odborných středních a vyšších škol, dále též studenti vysokých škol, mladí absolventi, mladí pracovníci podniků, popř. mladí uchazeči o zaměstnání. Své odborné stáže v délce několika týdnů nebo měsíců absolvují v zahraničí v podnicích svého oboru. Projektů výměn se nejčastěji účastní učitelé, lektoři, personalisté a poradenští pracovníci, kteří si v zemích EU vyměňují informace a zkušenosti ze svého oboru s příslušnými zahraničními kolegy.

Od počátku implementace programu Leonardo da Vinci do loňského roku bylo v ČR předloženo již přes 600 projektů mobility, z nichž téměř 400 bylo schváleno a uskutečněno. Tyto projekty umožnily, aby se odborných stáží a výměn zúčastnilo téměř 4 300 osob. V současné době se předkládá přes 100 návrhů projektů mobility programu Leonardo da Vinci ročně a vysílá kolem tisíce většinou mladých lidí na odbornou stáž do zemí EU. Na podporu projektů mobility se vynakládá ročně více než milion EUR. To umožňuje, aby vlastní finanční vklad předkladatelské organizace činil pouze 10–20 % nákladů na projekt.

Dosavadní zkušenosti s projekty mobility programu Leonardo da Vinci jsou velmi dobré. Zahraniční odborná praxe totiž jejím účastníkům umožňuje **zlepšit si odborné vědomosti a dovednosti**, výrazně si zlepšit **cizojazyčné dovednosti** a také **rozšířit si obecný rozhled**. Českým organizacím připravujícím a uskutečňujícím projekty rozšiřuje účast v programu jejich zahraniční spolupráci se všemi jejími přínosy a **přispívá k rozvoji dovedností vypracovávat a řídit mezinárodní vzdělávací projekty**. Význam této dovednosti rychle vzrůstá, protože se stává významnou konkurenční výhodou. Projekty mobility jsou poměrně jednoduché projekty a jsou velmi vhodné pro začátečníky v oboru mezinárodních projektů.

Do projektů mobility programu Leonardo da Vinci se již začlenily organizace ze všech krajů ČR, jejich zastoupení je však velmi **diferencované**. To potvrzuje, že ačkoliv všechny organizace mají stejné šance se do programu začlenit, využívají této šance jen ty, které jsou progresivní a které jsou ochotné vynakládat práci i nad obvyklé požadavky. K dosavadním zkušenostem z implementace programu lze zařadit i fakt, že zatím jen málokteré odborné školy (včetně vysokých) zařadily uskutečňování přínosných zahraničních odborných praxí do své strategie. Negativní jsou případy, kdy některé vysoké školy zahraniční odbornou praxi nejen neuznávají jako součást vzdělávání, ale mladí lidé kvůli takové přínosné praxi dokonce musí přerušit studium.

Dalším druhem projektů jsou v programu Leonardo da Vinci tzv. **pilotní projekty** nebo **projekty cizojazyčných dovedností**. Jsou to rozsáhlé vzdělávací projekty, v nichž skupina organizací z několika zemí společně vypracovává po dobu 2–3 let **inovativní vzdělávací materiály** (učební texty, metodologie výuky, vzdělávací software, testy apod.). České organizace se těmto projektům účastní jak v roli předkladatele (koordinátora) projektu, tak i v roli partnera některé zahraniční organizace. V současné době schvaluje Evropská komise asi 6–7 těchto rozsáhlých vzdělávacích projektů řízených českými organizacemi ročně a několik desítek českých organizací se každoročně začleňuje do projektů zahraničních koordinátorů v roli partnera.

K přínosům účasti v pilotních projektech patří bezprostřední **poznání způsobů odborného vzdělávání v daném oboru na úrovni evropské** a možnost využít získané poznatky ke zlepšení odborného vzdělávání u nás. Každoročně vznikají díky těmto projektům v Evropě stovky nových progresivních vzdělávacích materiálů. Informace o nich jsou dostupné v tzv. **kompendiích projektů a jejich produktů**. Kompendium projektů s českými organizacemi je dostupné na internetové stránce Národní agentury programu Leonardo da Vinci, která působí jako součást Národního vzdělávacího fondu (adresa www.nvf.cz/leonardo). Evropské kompendium projektů a produktů s informacemi o tisících vzdělávacích projektů a produktů je dostupné na internetové stránce generálního direktorátu Vzdělávání a kultura Evropské komise, na kterou se lze jednoduše dostat ze zmíněné stránky Národní agentury programu.

Jako příklad úspěšného pilotního projektu z ČR lze jmenovat například projekt *Průvodce světem povolání* (DHV CR), v němž byla vyvinuta multimediální databáze informací o povoláních, používaná informačními a poradenskými středisky úřadů práce v celé ČR, nebo projekt *Internet jako potenciální zdroj nových možností zaměstnání pro neslyšící* (Federace rodičů a přátel sluchově postižených), v němž byly vyvinuty příslušné vzdělávací materiály

odpovídající názvu projektu. Vždy jde o produkty společné práce relevantních organizací z několika evropských zemí.

Účast v pilotních projektech programu Leonardo da Vinci patří k náročnějším pracím v oboru vzdělávacích projektů, a proto by se o ni měly zajímat organizace, které již zvládly práce na jednodušších projektech. Práce na projektech programu Leonardo da Vinci znamená pro organizace sice práci navíc nad běžný rámec povinností, avšak její přínosy výrazně převyšují vynaložený čas, energii a finanční prostředky. Se vstupem ČR do Evropské unie se českým organizacím otevře přístup do dalších evropských programů. Bude je však moci využívat nikoliv ten, kdo by chtěl, ale především ten, kdo to umí. Na to je program Leonardo da Vinci již nyní velmi vhodnou přípravou.

Zkušenosti s desetiletou existencí programu AKTION Česká republika – Rakousko – spolupráce ve vědě a vzdělávání

Helena Hanzlová, Dům zahraničních služeb MŠMT

Program AKTION Česká republika – Rakousko, spolupráce ve vědě a vzdělávání (AKTION nepřekládáme, protože Akce je název příliš obecný a tím pádem zaměnitelný) je **kvalitativně i kvantitativně novou formou spolupráce v terciárním sektoru.**

A to jednak **rozsahem podporovaných aktivit:**

- stipendia na 1–9 měsíční pobyty pro studenty a pedagogy.
- stipendia pro tandemové zpracování diplomové a disertační práce.
- stipendia pro letní jazykové školy – speciální tzv. Sommerkolleg a letní univerzitu.
- podporu pro projekty vědecko-výzkumné a pedagogické spolupráce českých a rakouských VŠ.
- podporu pro vědecké exkurze pro studenty,

dále **rozsahem prostředků**, které jsou do programu vkládány a **způsobem rozhodování** o vynakládání prostředků.

Jsou podporovány různorodé druhy nejen pedagogické spolupráce, ale i vědecko-výzkumné a jejich kombinace, viz dále, také rozsah prostředků a tím počet podporovaných studentů a akademických pracovníků byl několikanásobně zvýšen. O podporovaných aktivitách a výši podpory pro ně určené rozhoduje desetičlenné řídicí grémium programu, jehož 5 českých a 5 rakouských členů, akademických pracovníků univerzit a ministerstev školství, je jmenováno ministry školství obou zemí.

Program byl iniciován tehdejším rakouským spolkovým Ministerstvem školství v roce 1992 a to v situaci, kdy Rakousko nabízelo po změnách v tehdejší Československé republice od roku 1990 velký rozsah jednostranných stipendií pro studenty českých VŠ do Rakouska (nad rámec tehdejší Kulturní dohody – recipročně 18 stipendijních měsíců a 6 míst na LŠ) a zamýšlelo v blízké budoucnosti sjednat novou formu bilaterální spolupráce s některými sousedními zeměmi, která postupně povede k vyrovnávání vkladů finančních prostředků, které obě země do programu vkládají. Tento záměr sledoval dlouhodobé perspektivy, s cílem přispět do vědeckého potenciálu budoucí sjednocené Evropy synergickými efekty, získanými na základě využití vědeckého potenciálu sousedících zemí střední a východní Evropy, jejichž spolupráce v této oblasti byla v dobách železné opony pouze symbolická. Obdobný program iniciovalo Rakousko s Maďarskem a Slovenskem.

I. čtyřletá etapa programu AKTION se realizovala v letech 1993–1996

II. pětiletá etapa byla sjednána na období 1997–2001

III. tříletá etapa byla sjednána na období 2002–2004 (délka období je zapříčiněna nutností vypracovat aktualizovanou verzi Kulturní dohody s Rakouskem vzhledem k přípravě vstupu do EU, na kterou je prováděcí protokol programu AKTION navázán, stávající je z r. 1977).

V první etapě činil vklad rakouské strany do programu trojnásobek finančních prostředků, v druhé a třetí pak dvojnásobek. Jeho výše se odvíjela od vkladu české strany. Ten činil v první etapě 4 mil. Kč, v druhé a třetí etapě byl zvýšen na 5 mil. Kč. Rakousko vyjadřovalo tímto poměrem podporu zemím po pádu totalitního režimu. Ovšem s přibývajícími lety demokratického vývoje je pochopitelně zájem na reciproční spolupráci.

Program provázely v prvních letech značné těžkosti. Byly způsobené především tím, že takovýto typ spolupráce nebyl v ČR ve vysokém školství znám. V bilaterálních dohodách o spolupráci s řadou zemí je nasmlouván určitý rozsah výměn např. stipendia pro studenty či VŠ učitele, přednášky hostujících profesorů, zajištění lektorátů apod. Tento rozsah je většinou reciproční a nasmlouván na 4–5 let a po dobu trvání smlouvy je většinou stálý. Na rozdíl od této spolupráce je plán činnost programu AKTION, tedy typy podporovaných aktivit a rozsah prostředků na ně vynakládaných, schvalován každoročně řídicím grémiem programu a také v průběhu kalendářního roku je dle počtu a kvality podaných žádostí o stipendia a návrhů projektů operativně upravován s cílem co možná nejúčelnějšího využití disponibilních prostředků. Bylo také třeba, aby program vešel ve známost u vysokoškolské veřejnosti, což je otázka spíše na léta, než na měsíce.

Díky těmto těžkostem se nedařilo v prvních letech využít celý korunový vklad, ovšem šilinková částka, jak už jsem se zmínila, která byla třikrát vyšší, byla využita téměř celá. Bylo to dáno také tím, že v prvních letech existence programu byl podstatně vyšší zájem Čechů o studium v Rakousku než naopak. Na základě zkušeností se měnily rozsah a kvalita informačních materiálů. Také četnost spolupráce formou projektů se zvyšovala tak, jak přibývalo kontaktů mezi školami, povědomí o programu a jak se zvyšovala kvalita českého školství včetně nabídky studijních programů v angličtině.

Příklad vývoje mobility v první etapě:

	1993	1994	1995	1996
Počet schválených projektů včetně exkurzí	28	49	74	62
Čeští studenti na rakouských univerzitách celkem	350 měsíců	243 měsíců	163 měsíců	131 měsíců
Rakouští studenti v ČR				
- dílčí studium na VŠ	30 měs.	196 měs.	121 měs.	142 měs.
- letní školy slov. studií	30 měs.	30 měs.	18 měs.	20 měs.
Letní kolégia a letní odborné školy	---	36 měs.	36 měs.	84 měs.
	---	18 měs.	---	16 měs.

Počet žadatelů o stipendia se snižoval během let, jak přibývalo zdrojů pro financování stipendií z cca 250 uchazečů na dnešních 100–120 u semestrálních a ročních stipendií. Na druhé straně se zvyšoval počet uchazečů o letní jazykové školy, které se ustálili na počtu čtyř – což představuje cca 75 míst pro české studenty. Počet projektů se v posledních letech ustálil na průměrném počtu cca 55 projektů.

Nyní k vývoji jednotlivých podporovaných aktivit:

- **stipendia na 1–9 měsíční pobyty pro studenty a pedagogy;** tato kategorie je podporována od začátku existence programu, v posledních dvou letech je určena především pro přípravu diplomové, disertační či habilitační práce, tedy pro studijní či výzkumné pobyty s konkrétním záměrem; věk u kategorie pedagogů se během let měnil, v prvních třech letech byl neomezen, dále omezen do 35 let, nyní je možné druhým rokem se ucházet o jednoměsíční stipendia ve věku do 45 let.
- **stipendia pro tandemové zpracování diplomové a disertační práce;** jedná se o nově koncipovanou nabídku stipendií od loňského roku s cílem vypracovat diplomovou či disertační práci na totožné nebo velmi podobné téma, přičemž program AKTION bude kromě stipendií financovat vydání publikace s uvedením obou typů prací v mateřském jazyce.
- **stipendia pro letní jazykové školy** – speciální tzv. Sommerkolleg a letní univerzitu; Sommerkollegs – letní jazykové školy programu AKTION jsou bilaterální třítydenní jazykové kurzy pořádané v ČR, kde se stejně početná skupina českých a rakouských studentů učí paralelně v dopoledních hodinách

jazyk druhé země (vyučují čeští a rakouští lektori) a odpoledne a o víkendech jsou pořádány přednášky zajímavých osobností, volitelné semináře, 3–4 exkurze, promítání filmů, diskuse apod., a to v obou jazycích. Jejich velkou předností je možnost intenzivní komunikace s německy mluvícími studenty, neboť spolu stráví tři týdny v některém z malebných koutů naší země (jsou ubytováni ve dvoulůžkových pokojích v tandemu Čech/ška – Rakušan/ka) a během společných seminářů a doplňkového programu mají možnost si vyměnit názory nejen se studenty sousední země, ale také s vysokoškolačky různých VŠ v ČR. Tyto letní školy iniciovala rakouská strana na základě zkušeností s letními školami němčiny pro cizince, kde se zahraniční studenti nesetkají s rakouskými studenty, tudíž všichni mluví německy s chybami a nemají možnost navázat kontakty s rodilými mluvčími. V letních měsících podporuje program AKTION také jednu Letní univerzitu, kterou pořádá PeFJU s Univerzitou v Linci, a to účast 15 českých studentů, kteří se zde setkají s platícími účastníky z Rakouska příp. Německa.

- **podporu pro projekty vědecko-výzkumné a pedagogické spolupráce českých a rakouských VŠ**, formou návrhu projektu je možno požádat o podporu pro různé typy vědecko-výzkumné a pedagogické spolupráce a jejich kombinace: aplikovaný příp. základní výzkum, spolupráci v pedagogických aktivitách např. přednášky hostujících profesorů a to jak jednostranně tak i reciproční, společné semináře studentů, odborná zasedání či workshopy, spolupráce na vytvoření nových koncepcí studijních oborů včetně nových výukových materiálů apod.
- **podporu pro vědecké exkurze pro studenty**, formou návrhu projektu je možné požádat o podporu pro jednostrannou, přednost ovšem mají reciproční, exkurzi pro až 40 člennou skupinu studentů s odborným vědeckým programem, ze které studenti zpracovávají zprávy různého obsahu jako součást studia.

Podpora je poskytována většinou na jeden rok trvání. Na základě úspěšného průběhu je možné žádat dvakrát o prodloužení, celkově až na tři roky.

Termíny:

- pro 1–9 měsíční stipendia pro studenty a pedagogy je jeden termín ročně – 15. 3. na celý následující akademický rok.
- pro jednoměsíční stipendia pro pedagogy do 45 let tři termíny: 15. 3., 30. 4. a 31. 10.
- pro tandemová stipendia tři termíny: 15. 3., 30. 4. a 31. 10.
- pro každou letní školu jeden, záleží na termínu konání letní školy a domluvě s poradateli, 30. 4. a 31. 5.

- pro podávání návrhů projektů existovaly od počátku 4 termíny ročně, tato velká četnost byla zavedena z důvodu operativnosti; praxe ukázala, že tato četnost termínu vyžaduje vysoké náklady na 4 zasedání řídicího grémia; K některým termínům byly předloženo málo projektů, proto byly během let změněny na tři, v současné době dva termíny a to v průběhu semestru tak, aby bylo možno projekty dostatečně připravit a podat kvalitní návrh pro následující semestr – 30. 4. a 31. 10.

Způsoby rozšiřování informací:

- především webové stránky, kde jsou zveřejněny všechny potřebné informace, tiskopisy formulářů a také výsledky výběrových řízení a přehled schválených dotací na projekty; zahraniční oddělení VŠ v ČR, rektorátů i děkanátů jsou prostřednictvím e-mailové korespondence hromadně informováni o zveřejnění aktualizovaných informací, o změnách v podporovaných kategoriích a změnách termínů.
- předávání informací přímo na seminářích ústně a v tištěné podobě.
- konzultace v kanceláři programu s poskytnutím potřebných podkladů.
- prostřednictvím odborných tiskovin např. v Bulletinu Akademické informační agentury DZS (obdrží zahraniční oddělení děkanátů a rektorátů všech VŠ v ČR), ve čtvrtletníku pro VŠ AULA, měsíčníku Akademický Bulletin AV, měsíčníku Bulletin pro neziskový sektor, který vydává Informační centrum nadací, příp. dalších.

Pozitiva programu:

- nízká administrativní náročnost.
- široká škála podporovaných aktivit neomezena oborově.
- s tím spojené financování řady nákladových položek (kromě mobility také materiálové náklady, honoráře, náklady na pořízení odborné literatury, příprava a tisk publikací jako výsledek projektu podporovaný programem AKTION, drobný hmotný a nehmotný majetek, příp. překlady).
- četnost termínů pro podání žádostí.
- vysoká úspěšnost.

Kromě vlastního programu AKTION, který je určen jen pro univerzitní pracoviště, se podílí kancelář programu na zajišťování **Programu vědecko-technické spolupráce mezi Českou republikou a Rakouskem**. Jedná se o bilaterální program, který je financován z prostředků Odboru pro mezinárodní spolupráci ve výzkumu a vývoji MŠMT. Poskytuje podporu pouze na vědecko-výzkumné aktivity a to i dalším výzkumným institucím jako je Akademie věd, výzkumné ústavy apod.

Na základě mého devítiletého působení u programu AKTION se domnívám, že obdobné programy je možné v ČR úspěšně realizovat. Dosavadní

rozsah informačních aktivit je vysokoškolskou veřejností, pokud je mi známo, pozitivně hodnocen. Domnívám se také, že řídicí grémium programu i výběrové komise stipendistů posuzují žádosti velmi objektivně (jedná se vždy o smíšené česko-rakouské komise, dle možností jsou jejich členové z různých oborů). Žádosti se posuzují na základě písemných podkladů, není prováděn pohovor s žadateli. Žádosti jsou posuzovány z mnoha hledisek, např. celková kvalita uchazeče, nutnost realizace záměru v druhé zemi, zpracování podkladů žádosti, dosavadní neposkytnutí podpory, výběr uchazečů pokud možno z co největšího počtu univerzit apod.

Cca 2/3 řešitelů projektů hodnotí přínos programu AKTION v závěrečných zprávách velmi pozitivně. Studenti zasílají zprávy o studijním pobytu, účastníci letních kurzů vyplňují na závěr hodnotící dotazníky, z nich vyplývá, že nejvýše jsou hodnoceny Sommerkollegs.

Doporučení na základě zkušeností s chodem programu:

- návrh vytvořit na webových stránkách **centrální informační systém**, který by pomohl školské veřejnosti s vyhledáním vhodného zdroje financí pro jejich záměr. Stačilo by zřejmě rozlišení podle třech ukazatelů: dle země, dle typu školy či instituce, dle typu aktivity – vzdělávací či výzkumná (obdobný informační systém existuje v Rakousku na stránkách: <http://www.oead.ac.at>).
- přínosné by také bylo vytvoření centrální evidence stipendistů formou databáze se základními údaji, která dosud neexistuje ani u vyslaných studentů do zahraničí, ani u cizinců studujících v ČR.

Konzervatoře a grantování

Věroslav Neumann, Pražská konzervatoř

Vážená paní předsedající, vážené dámy, vážení pánové, rád bych poděkoval NVF za iniciativu, na základě které proběhl výzkum grantové nabídky pro školy a dnešní jednání. Jsem rád, že jsme byli k tomuto jednání pozváni. Přinejmenším se nyní poněkud lépe orientujeme kdo je kdo a co je co.

V dnešním jednání převažují otázky související se vstupem naší země do Evropské unie, hovoří se o úkolech, které před námi, kteří jsme zodpovědní za výchovu a výuku nastupujících generací, v této souvislosti vyvstávají. Na Pražské konzervatoři, kterou reprezentuji, jsme si po sametové revoluci stanovili dva klíčové výchovně vzdělávací cíle:

- 1) připravit naše absolventy, především nastupující profesionální hudební umělce, instrumentalisty a zpěváky, na jejich budoucí profesionální působení v rámci sjednocené Evropy tak, aby v zostřené mezinárodní konkurenci dobře obstáli.
- 2) poskytnout našim studentům již v průběhu studia první zkušenosti z mezinárodní spolupráce.

Pro splnění prvního cíle máme potřebný kvalitní pedagogický sbor, který se z převažující části rekrutuje z renomovaných umělců, hudebních a pěveckých sólistů, členů komorních a orchestrálních těles jako je České filharmonie a další, kteří sami na mezinárodních pódii působí. Tito pedagogové jsou schopni naše absolventy dobře připravit pro úspěšné uplatnění v rámci sjednocené Evropy, naše umělecké školství má i v zahraničí uznávanou vysokou kvalitu. Realizace obou zmíněných výchovně vzdělávacích cílů však vyžaduje i finanční prostředky a těch se nedostává. Je všeobecně známo, že provoz školy je dlouhá léta podfinancován, nedostává se prostředků ani na běžný provoz.

Při realizaci našeho evropsky zaměřeného výchovně vzdělávacího záměru, jak jsem ho nastínil, nás nikdo nepodporuje, ani morálně, ani organizačně, ani finančně. Třináct veřejných konzervatoří ČR tvoří v množině škol malou menšinu, to však nedává odpovědným státním úředníkům právo tuto menšinu ignorovat. Musím konstatovat, že **v oblasti grantové politiky žádná koncepce státních institucí směrem k střednímu a vyššímu odbornému uměleckému školství neexistuje** stejně jako neexistuje celková zpracovanější koncepce politiky státu v oblasti uměleckého školství. Tato tvrzení mohu doložit, avšak dnešní diskuse pro to není vhodným místem. Výzkum grantové nabídky, s jehož závěry jsme byli seznámeni, potvrdil naši zkušenost, že grantová nabídka, směřující do oblasti SOŠ a VOŠ, je minimální a gran-

tová nabídka, které by zohledňovala speciální potřeby středního uměleckého školství, se blíží nule.

K dosažení evropsky zaměřených výchovně vzdělávacích cílů, které jsme si stanovili, používá Pražská konzervatoř různých forem. Z jejich výčtu vyloučím, na co potřebujeme finance. Zveme renomované zahraniční umělecké pedagogy ke krátkodobým kurzům v rámci naší školy. S různými zahraničními partnerskými školami vytváříme společné umělecké projekty; většinou jde o školy německé, francouzské nebo italské, občas o školy z USA nebo Japonska. Spolu se studenty partnerských škol naši studenti nastudovávají hudební programy a ty potom koncertně provádějí. Vysíláme naše studenty do zahraničních mezinárodních soutěží a to je věc finančně náročná, kdy škola nemůže studentům nijak finančně přispět. Konečně pořizujeme české překlady zahraničních odborných statí a studijních materiálů a potřebovali bychom prostředky na tyto překlady a na úhradu licencí k překladům. Potřebovali bychom také finanční podporu pro vydávání aktuální tuzemské málonákladové odborné literatury, která odpovídá dnešním nárokům, která ale není komerčně zajímavá a u nás se jí proto žádné nakladatelství nevěnuje.

Všechno to, co jsem vyjmenoval, skutečně děláme, ale žádné finanční zdroje, které si sami nevytvoříme vlastní prací, nemáme, v našem úsilí si připadáme osamoceni a to neseme úkorň, když si na druhé straně uvědomíme, kolik prostředků věnuje stát na obecnou propagaci našeho vstupu do Evropské unie, nebo že např. do oblasti zájmové činnosti směřuje více grantové nabídky, než k nám. Neexistují ani přímé účelové dotace, ze kterých bychom mohli vzpomenuuté náklady hradit, a rovněž program Leonardo případně další evropské programy jsou nám uzavřeny, protože neseženeme prostředky na povinnou finanční spoluúčast.

Vážení přítomní, dámy a pánové, vím, že různé typy škol mají své specifické problémy na cestě do Evropy právě tak jako mají své specifické problémy konzervatoře. Naše a vaše problémy se nekryjí. Proto se omlouvám všem, pro které moje vystoupení nebylo zajímavé. Využil jsem jediné diskusní platformy, která mi dosud byla k danému problému nabídnuta. Závěrem **chci požádat paní předsedající, aby laskavě začlenila do závěrů můj návrh, aby NVF vyvolal zvláštní jednání s představiteli jednotlivých typů škol, bude-li o ně zájem.** V případě konzervatoří ČR, respektive Pražské konzervatoře, za kterou mohu mluvit, určitě je. Rádi bychom položili konkrétní otázky a uslyšeli konkrétní odpovědi.

Central European Exchange Programme for University Studies

Jitka Nováková, Dům zahraničních služeb MŠMT

Program CEEPUS je středoevropský výměnný univerzitní program zaměřený na společné projekty sítí vysokých škol.

V současné době jsou členskými zeměmi programu (abecedně): Bulharsko, Česká republika, Chorvatsko, Maďarsko, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko.

V roce 2003 byla podepsána dohoda CEEPUS II aktualizující program a prodlužující jeho trvání na roky 2005 až 2009.

Organizace programu:

Každý rok se rozhodují na společné schůzce ministerstva školství zemí zúčastněných v programu, kolik stipendijních měsíců určených pro přijetí zahraničních studentů a učitelů budou pro další akademický rok financovat.

Ústřední kancelář programu je ve Vídni, v každé zúčastněné zemi je ustanovena národní kancelář. Koordinace programu je na úrovni České republiky zajišťována Národní kanceláří CEEPUS při Domě zahraničních služeb MŠMT.

Mobilitu v rámci sítí koordinuje jedna ze zúčastněných vysokých škol, tzv. „koordinátor“. Ostatní školy jsou tzv. „partnery“. Každá fakulta zapojená v síti má svoji kontaktní osobu, která zodpovídá

- za ubytování a odborný program zahraničních studentů/učitelů, kterým je přiděleno stipendium CEEPUS na dané české vysoké škole,
- za mobilitu studentů/učitelů v rámci sítí i dané české vysoké školy a informuje o ní českou národní kancelář (koordinátor) nebo za mobilitu studentů/učitelů v rámci dané vysoké školy v ČR a informuje o ní koordinátora celé sítě a českou národní kancelář (partner).

Informace o akademickém roce 2002/2003:

Česká republika vložila v tomto roce do programu celkem 500 stipendijních měsíců.

Na základě výběrového řízení projektů 2002/2003 je ČR zapojena do programu 16 vysokými školami, a to jejich 37 fakultami. Naše vysokoškolská pracoviště koordinují 3 projekty a v 29 jsou partnery. Vzhledem k zapojení některých pracovišť do více projektů a k tomu, že v rámci jednoho projektu bývá zapojeno více než jedno pracoviště za danou zemi, disponuje ČR 51 českými partnerskými pracovišti.

Účast jako freemovers je možností pro ty žadatele, kteří nemají možnost zapojit se v rámci sítě univerzit. Musí si všechny náležitosti, které jinak zajišťuje síť, zařídit sami. Jsou to doporučení z mateřské i hostitelské vysoké školy.

ly, potvrzení o uznání doby studia v zahraničí a potvrzení o tom, že student nebude platit na hostitelské univerzitě školné.

Kalendář CEEPUS

15. leden

Přihlášky sítí

Leden/únor

Schůzka společného výboru ministrů zemí CEEPUS

Konec března

Mezinárodní hodnotící komise, Udělení projektů sítí

15. květen

Předpokládané využití kvóty

15. červen

Přihlášky mobilit pro zimní semestr

Říjen

Vyúčtování do Národní kanceláře ČR

Říjen/listopad

Zprávy sítí

Tematické sítě

Jedná se o pilotní multidisciplinární projekt programu, který je zaměřen na pomoc zemím jihovýchodní Evropy (Jugoslávie, Albánie, Makedonie, Bosna a Hercegovina). Je koordinován Ústřední kanceláří CEEPUS.

Do projektu Tematických sítí vložila Česká republika 50 stipendijních měsíců, z čehož bylo 21 již vyčerpáno. Postup je obdobný jako u freemovers, náklady pro přijetí i vyslání hradí česká strana.

Přihlášky nových projektů sítí a přihlášky mobilit v rámci sítí se podávají on-line na <http://www.ceepus.org/ceepus>. Přihlášky pro freemovers a tematické sítě se podávají na papíře do příslušné národní kanceláře CEEPUS.

Aktuální informace dostanete na webových stránkách programu a v Národní kanceláři.

Kontakt:

Národní kancelář CEEPUS, Dům zahraničních služeb MŠMT

Senovážné náměstí 26, Praha 1, pošta: P. O. BOX 8, 110 06 Praha 06

Tel.: 224 398 263

Tel./fax: 224 222 583

E-mail: ceepus@dzs.cz

<http://www.dzs.cz>

<http://www.ceepus.org/ceepus>

Zapojení České republiky do tzv. Lisabonského procesu v oblasti vzdělávání a příprava resortu školství na využívání Evropského sociálního fondu

Jana Švecová, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Vážené dámy, vážení pánové,
dovoluji, abych nejdříve poděkovala organizátorům za uspořádání dnešní konference. Téma, kterému se zde budeme věnovat zaslouží velkou pozornost, a to z několika důvodů: za prvé grantový způsob financování úkolů bude stále častější cestou, jak získat prostředky na řešení problémů v oblasti vzdělávání, a to nejen v současnosti, ale zejména s ohledem na budoucí zdroje z Evropské unie; za druhé – ten, kdo má a bude mít zkušenosti, jak si získávat informace, kde si lze o peníze žádat a také jak svoji žádost kvalitně zpracovat, bude mít větší šanci uspět v této soutěži.

Dříve než vás seznámím s tím, co se připravuje pro využívání Evropského sociálního fondu v České republice, dovoluji, abych zasadila naše úsilí, které je vyjádřeno jak v Národním programu rozvoje vzdělávání v ČR, tak v navazujícím dokumentu Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy ČR, do celkového kontextu vzdělávací politiky v Evropské unii.

Za významný mezník lze pro vzdělávací politiku EU považovat zasedání Evropské rady v Lisabonu v roce 2000, kde byl stanoven nový strategický cíl pro Evropu pro příští desetiletí: stát se „nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější ekonomikou založenou na znalostech, schopnou udržitelného hospodářského růstu, s více a lepšími pracovními místy a s větší sociální soudržností“. Evropská rada zde vyzvala členské státy, Radu a Komisi, aby přijaly taková opatření, která zajistí dosažení tohoto cíle.

Nové požadavky, které s sebou přináší nové pojetí společnosti a ekonomiky založené na znalostech, znamená přizpůsobovat stávající systémy vzdělávání a odborné přípravy tak, aby odpovídaly těmto novým nárokům.

Na závěry přijaté v Lisabonu navázala Evropská rada v roce 2002 přijetím **„Podrobného pracovního programu následných kroků k dosažení budoucích cílů systémů vzdělávání a odborné přípravy v Evropě**, ve kterém byly vytyčeny 3 strategické cíle:

- zlepšit kvalitu a efektivitu systémů vzdělávání a odborné přípravy v EU.
- usnadnit přístup k systémům vzdělávání a odborné přípravy pro všechny.
- otevřít systémy vzdělávání a odborné přípravy širšímu světu.

Tyto cíle byly dále rozpracovány do 13 úkolů, které zahrnují různé prvky a úrovně vzdělávání a odborné přípravy, od základních dovedností po odbor-

né vysokoškolské vzdělávání se zvláštním zřetelem k zásadám celoživotního učení. Zároveň byly identifikovány orientační cíle, které budou sloužit pro porovnání dosažených výsledků v rámci Evropy i celého světa.

Orientační cíle do r. 2010:

- zvýšení investic do lidských zdrojů.
- o polovinu snížit míru předčasného odchodu ze školy.
- o polovinu snížit nerovnováhu pohlaví mezi absolventy matematických, přírodovědných a technických oborů a zároveň zvýšit počet absolventů těchto oborů.
- 80% podíl 25–59letých v EU alespoň se středoškolským vzděláním.
- podíl 15letých žáků se špatnými výsledky ve čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti snížit alespoň o polovinu.
- průměrná účast v dalším vzdělávání v EU alespoň 15 % dospělé populace v produktivním věku a v žádné zemi neklesající pod 10 %.

Úkoly vyplývající ze strategických cílů:

- 1) zkvalitnění vzdělávání a odborné přípravy učitelů a školitelů.
- 2) rozvoj dovedností pro společnost znalostí.
- 3) zajištění přístupu k informačním a komunikačním technologiím pro každého.
- 4) zvýšení počtu studentů přírodovědných a technických oborů.
- 5) optimální využití zdrojů.
- 6) vytvářet prostředí pro otevřené vzdělávání.
- 7) zvýšení přitažlivosti učení.
- 8) podpora aktivního občanství, rovných příležitostí a sociální soudržnosti
- 9) posilování celkového propojení světa práce, výzkumu, společnosti.
- 10) rozvoj podnikatelského ducha.
- 11) zkvalitnění výuky cizích jazyků.
- 12) rozšíření mobility a výměny.
- 13) posílení evropské spolupráce.

Pro efektivní realizaci tohoto pracovního programu Evropská komise ustanovila **osm pracovních skupin** (a jednu pracovní podskupinu), které se zaměřují na oblasti, do nichž byly soustředěny jednotlivé úkoly pracovního programu:

- vzdělávání a odborná příprava učitelů .
- základní dovednosti, výuka cizích jazyků, rozvoj podnikatelského myšlení.
- informační a komunikační technologie ve vzdělávání a odborné přípravě.

- zvyšování účasti v matematických oborech a ve vědě.
- zdroje.
- mobilita a evropská spolupráce.
- prostředí pro otevřené učení, aktivní občanství a soudržnost.
- zvýšení přitažlivosti učení, posílení celkové propojenosti světa práce a společnosti.

Zároveň Evropská komise ustanovila tzv. Stálou skupinu, jejímž úkolem je koordinovat a dohlížet na užívání indikátorů a srovnávacích testů, posuzovat získaná data a předkládat návrhy pro lepší dosažení vytyčených cílů.

Do tzv. Lisabonského procesu se zapojila i **Česká republika**, která vyslala do všech uvedených pracovních skupin své reprezentanty. Vláda ČR přijala v březnu 2003 „**Zprávu o aktuálním stavu naplňování cílů Lisabonského procesu v České republice**“, jejímž hlavním cílem bylo zmapovat situaci naplňování cílů Lisabonského procesu v jednotlivých resortech. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zpracovalo podkladový materiál za oblast „vzdělávání“ a „výzkum a vývoj“, který jednak blíže specifikuje jednotlivé úkoly Lisabonského procesu v oblastech „vzdělávání“ a „výzkum a vývoj“ a který dále mapuje stav realizace úkolů v těchto oblastech v České republice a stanovuje další kroky pro jejich lepší dosažení. Na základě této zprávy přijala vláda čtyři prioritní oblasti České republiky na rok 2003, k nimž byla zařazena i oblast „vzdělávání“ a „výzkum a vývoj“.

Přestože se Česká republika již podílí na plnění řady úkolů Lisabonského procesu – účastní se komunitárních programů – Socrates, Leonardo da Vinci, Mládež, připravuje uznávání profesních kvalifikací, realizuje státní informační politiku ve vzdělávání, podílí se na činnosti pracovních skupin Evropské komise atd., je jasné, že s předpokládaným vstupem České republiky do Evropské unie bude otázka účasti České republiky v tzv. Lisabonském procesu stále více naléhavější.

Po vstupu ČR do EU bude mít ČR možnost využívat finanční prostředky z tzv. strukturálních fondů (SF), z nichž v současnosti profitují všechny potřebné regiony členských států. Tyto fondy jsou čtyři – **Evropský sociální fond (ESF)**, **Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (EAGGF)**, **Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)** a **Finanční nástroj pro usměrňování rybolovu (FIFG)**. Jejich hlavním cílem je pozitivně přispívat ke snižování regionálních rozdílů a ke zlepšování životního prostředí, podílet se na výstavbě infrastruktury, investovat do lidských zdrojů a podporovat podnikatelské prostředí.

Na základě usnesení vlády č.159/98 byla vybraným ministerstvům svěřena gesce za přípravu na využívání jednotlivých strukturálních fondů. Celko-

vou koordinací přípravy bylo pověřeno **Ministerstvo pro místní rozvoj** (MMR). Gesce za přípravu na Evropský sociální fond (ESF) byla svěřena **Ministerstvu práce a sociálních věcí** (MPSV). Od počátku se jedním z hlavních úkolů stala příprava relevantních programových dokumentů, na jejichž základě Evropská komise přiděluje finanční prostředky ze strukturálních fondů. MMR bylo pověřeno **přípravou Národního rozvojového plánu**, který představuje zastřešující dokument pokrývající všechny oblasti potenciální podpory ze všech strukturálních fondů. MPSV odpovídá za přípravu **Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů** (OP RLZ), na jehož základě bude čerpána většina prostředků z Evropského sociálního fondu. MMR je zároveň pověřeno ve spolupráci s Regionálními radami regionů soudržnosti připravit **Společný regionální operační program** (SROP).

Příprava všech výše uvedených programových dokumentů probíhá v **partnerství** s dalšími subjekty, které hrají důležitou úlohu v dané oblasti. V oblasti rozvoje lidských zdrojů je tak důležitým partnerem MPSV při přípravě OP RLZ také **MŠMT**.

Pro oblast rozvoje lidských zdrojů, a tedy i oblast vzdělávání, má největší význam **Evropský sociální fond** (ESF), který je nedílnou součástí politiky Evropské unie v oblasti ekonomické a sociální soudržnosti a evropské sociální politiky. Stejně jako další tři fondy přispívá k překlenutí rozdílů v životní úrovni, které existují mezi lidmi a regiony v Evropské unii. Ze zdrojů Evropské unie financuje ESF pomoc členským státům při plnění společně odsouhlasených cílů a podporuje jejich aktivity směřující ke zlepšení perspektiv lidí při hledání práce a získávání požadovaných kvalifikací. K hlavním oblastem politiky ESF se řadí rozvoj a podpora aktivní politiky na trhu práce, podpora rovných příležitostí pro všechny v přístupu na trh práce, **podpora a zlepšování školení, vzdělávání a poradenství jakožto součástí politiky celoživotního vzdělávání**, podpora kvalifikované, vzdělané a flexibilní pracovní síly a opatření na zlepšení přístupu žen na trh práce.

Evropský sociální fond se přednostně soustřeďuje na **podporu potřeb jednotlivců** s cílem zvýšit jejich zaměstnatelnost. Lze jej však využít i pro podporu na **zlepšení systémů a struktur** tak, aby trh práce fungoval lépe.

MŠMT má roli **klíčového partnera** pro MPSV zejména při přípravě **Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů**, Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 Prahu a také Národního rozvojového plánu. Přestože hlavní odpovědnost za oblast rozvoje lidských zdrojů v České republice náleží MPSV, které bylo ustanoveno řídicím orgánem pro OP RLZ, má zde MŠMT roli.

V rámci OP R LZ byla formulována **Priorita 3 Rozvoj celoživotního učení**, jejíž součástí jsou následující čtyři opatření:

Opatření 3.1: Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních

Opatření 3.2: Podpora terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje

Opatření 3.3: Podpora státních struktur a systémů pro zajištění rozvoje lidských zdrojů v oblasti školního vzdělávání

Opatření 3.4: Rozvoj dalšího profesního vzdělávání

Po vstupu ČR do EU budou moci projekty, které splní stanovená kritéria a budou vycházet z aktivit navržených v rámci opatření OP R LZ, čerpat finanční prostředky z ESF – 75 procent z ESF a 25 procent z národních zdrojů.

V prosinci 2002 proběhlo připomínkové řízení k verzi OP R LZ, která byla v lednu 2003 spolu s ostatními operačními programy schválena vládou a v únoru 2003 byla předložena Evropské komisi k posouzení. Zároveň pokračují práce na programových dodatcích, na tvorbě implementačních struktur a postupu přidělování prostředků žadatelům, a to způsobem, který bude co možná nejjednodušší a transparentní. Celý systém využívání prostředků z ESF musí být schopen začít fungovat ihned po vstupu ČR do EU.

Souběžně s dokončováním OP R LZ se MŠMT v úzké spolupráci s MPSV podílelo také na přípravě Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 Prahu (ve spolupráci s Magistrátem hlavního města Prahy bylo zpracováno opatření 3.1 *Rozvoj počátečního vzdělávání jako základu celoživotního učení z hlediska potřeb trhu práce a ekonomiky znalostí* a ve spolupráci s Magistrátem hlavního města Prahy a Ministerstvem průmyslu a obchodu také opatření 4.2 *Spolupráce vědecko výzkumných pracovišť s podnikatelskou sférou, podpora inovací*). Tento dokument byl vládou schválen rovněž v lednu 2003 a Evropské komisi předložen k posouzení v únoru 2003.

Účast MŠMT při využívání finančních prostředků z ESF umožní spolufinancovat především ty oblasti vzdělávání a školství, které jsou současně prioritami jeho politiky. **Zapojením MŠMT do čerpání prostředků z ESF se otevře příležitost efektivněji a účinněji naplňovat cíle strategických dokumentů vzdělávací politiky ČR.**

Další vývoj v této oblasti lze sledovat na webovské stránce MŠMT a s případnými dotazy se lze obrátit na adresu: esf@msmt.cz

Děkuji vám za pozornost a věřím, že dnešní konference přispěje k tomu, že nás bude více, kteří budeme lépe připraveni na využívání možností, které nám budoucnost přinese.

Rozvojový program DVPP realizovaný grantovým způsobem v roce 2003

Karel Vašta, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Rozvojový program dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP):

- začal v roce 2001.
- granty a účelové přidělení finančních prostředků.
- v roce 2001 granty cca 10 mil. Kč v roce 2002 cca 2 miliony Kč.
- kladný ohlas.
- nový způsob práce MŠMT.

Podprogramy 2003

B1 – Program podpory DVPP v regionech

B2 – Program podpory školních programů DVPP

B3 – Rozvojový program pro využití inovačních zkušeností škol pro DVPP

B1 – Program podpory DVPP v regionech

Cíl: Podpořit rozvoj DVPP v jednotlivých krajích se zřetelem na regionální specifika

Priority programu pro každý kraj byly určeny v dohodě PC a kraje.

PC přijímají žádosti, navrhují komisi a provádějí předvýběr projektů.

- žadatelé: MŠ, ZŠ, SŠ, zařízení DVPP, NNO, VŠ atd. – žádat nemohou PC a fyzické osoby
- podpora: 20–200 tis. Kč

Více informací se seznamem priorit i kontaktních adres bude k dispozici na www.msmt.cz nebo na webových stránkách pedagogických center

B2 – Program podpory školních programů DVPP

Cíl: Podpořit školy, které mají či chystají vnitřní systém vzdělávání pedagogických pracovníků a vytvořit příklady dobré praxe v této oblasti.

Východisko: Další vzdělávání pedagogických pracovníků organizované školou z vlastních zdrojů pro vlastní pracovníky je finančně nejefektivnějším způsobem DVPP.

- žadatelé: MŠ, ZŠ, SŠ, speciální školy i speciální školská zařízení
- podpora: 20–200 tis. Kč

Veškeré informace budou na www.msmt.cz – další vzdělávání

B3 – Program podpory inovačních projektů DVPP

Cíl: Nalézt a podpořit inovační projekty v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků.

Inovační projekt DVPP je takový projekt, který přináší novou kvalitu zejména v didaktickém zpracování a realizaci DVPP, obsahovém či cílovém zaměření, v nalezení nové skupiny příjemců/adresátů, či projekt, který zasazuje akci DVPP do nového kontextu.

- žadatelé: MŠ, ZŠ, SŠ, zařízení DVPP, NNO, VŠ atd.
- podpora: 20–200 tis. Kč.

Veškeré informace budou na www.msmt.cz – další vzdělávání

Zkušenosti z minulých ročníků:

- veliký zájem.
- vysoké procento formálních pochybení.
- množství projektů nebylo v souladu s cíli programu.
- málo času na přípravu žádosti o projekt.

Pro rok 2003:

- opět málo času na přípravu projektu.
- vědět co chci (mít připravený projekt) a začít psát hned po zveřejnění.
- hlídat grantové kalendáře a stránky MŠMT.
- možnost získat metodickou pomoc PC.
- B2 – možnost přesahu aktivit (ne financování) do roku 2004.

Kontakty:

- www.msmt.cz – další vzdělávání
- www.ceskaskola.cz – portál
- www.icn.cz – grantový kalendář
- www.nadacevia.cz – grantový kalendář
- www.adam.cz – informační server
- www.ecn.cz – informační server
- MŠMT, Odbor 25, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1.

Další grantové programy MŠMT

Cíl: připravit pro počáteční výuku cizích jazyků na ZŠ co nejširší spektrum metodických materiálů a pomůcek k nejvíce používaným učebnicím.

Forma: výběrové řízení na vypracování souboru metodických materiálů a pomůcek pro nejvíce používané učebnice anglického a německého jazyka ve 4. ročníku základní školy.

Program podpory vydání metodických materiálů a pomůcek pro nejvíce užívané učebnice jazyků základních škol:

- www.msmt.cz – Další vzdělávání – Jazykové vzdělávání – Jazykové vzdělávání v ČR – Další informace
- uzávěrka – 15. 4. 2003
- MŠMT, odbor 22, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1.

Podpora rozšíření letních jazykových kurzů pro učitele bez příslušné způsobilosti k výuce cizích jazyků v základních školách

Cíl: přispět ke zvýšení jazykových a metodických kompetencí pedagogických pracovníků bez příslušné způsobilosti k výuce cizích jazyků

Forma: výběrové řízení na organizování letních jazykových kurzů

Uzávěrka: 30. 3. 2003

Žadatelé: vzdělávací instituce, které jsou schopny připravit po odborné i personální stránce kvalitní projekt

Další informace: www.msmt.cz – Další vzdělávání – Jazykové vzdělávání – Jazykové vzdělávání v ČR – Další informace

Návrhy a doporučení účastníků sekce středních škol

Obecná doporučení

Setkání zástupců škol (podle oborů – návrh se týkal uměleckého školství) se zástupci státní správy (MŠMT), na nichž by se řešily základní otázky grantování ve vztahu ke konkrétnímu odvětví SŠ.

Jak řešit problém spolufinancování, jež některé projekty předpokládají (obvykle v rozsahu 30 %), a školy na tento podíl nemají zdroje? Mohou přispět částečně studenti, zřizovatelé a další. Konkrétně v kraji Vysočina tyto podíly školám, které projekt získaly, hradí automaticky.

Nabídek je relativně mnoho a začínají být nepřehledné. Lidem ze škol by se mělo dostat pomoci při orientaci v nabídce, aby byli schopni dobře rozpoznat, kam konkrétně se mají se svým projektem obrátit. Jinými slovy, měli by být schopni rozpoznat, zda mají větší šanci např. na regionální či národní úrovni.

Na školách je obtížné najít člověka, který by se „grantování“ speciálně věnoval. Většinou to dělají ředitelé a motivovat ostatní je obtížné z finančních důvodů, protože obecně personální podmínky jsou špatné. Pomohlo by, kdyby mohla být na školách vytvořena pozice „rozvojového pracovníka“ nebo třeba systematizované místo pro „fund-raisera“ (podnět pro MŠMT).

Bylo by třeba zmapovat situaci kolem „grantování“ škol legislativně tak, aby nedocházelo k vytváření dvou paralelních světů – hlavní činnosti školy a vedlejší činnosti školy. Na hlavní činnosti školy totiž podle stávající legislativy není možné získávat další zdroje.

Směrem k donátorům

Často se na školách setkávají s problémem různých formálních pochybení při podávání projektů a grantových žádostí. Proto by přivítali někoho, kdo by jim v tom mohl poskytnout radu a informaci. Padly návrhy na MŠMT, např. v rámci programů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a na Pedagogická centra, která jsou (mohou být) oním organizačním a metodickým mezičlánkem.

Hovoříme-li o krajské úrovni vypisování a poskytování grantů, měly by návrhy na grantové projekty vznikat zdola, tedy školy samotné by měly přicházet s návrhy, na něž v soutěži „kraj“ potom udělí peníze (*jedná se o názor krajského donátora*).

Často je na regionální úrovni nabídka určena především (nebo výlučně) neziskovým organizacím – občanským sdružením apod. a pro školy žádná taková speciální nabídka neexistuje. Školy to tedy řeší např. přes rodičovské

organizace, jež mají statut občanských sdružení. Speciální nabídka pro školy by byla vítána.

Existuje jistá nespokojenost se způsobem vypisování a financování projektů z úrovně MŠMT – měly by být vyhlašovány včas, průběžně. Zřejmě se to týká i jiných donátorů.

Existuje jistá nespokojenost s pravidly „grantování“ – celkově větší průhlednost by byla vítána.

Návrhy a doporučení účastníků sekce vyšších a vysokých škol

Obecná doporučení

Vytvořit centrální registr grantových nabídek a učinit jej pro školy a jednotlivce elektronicky snadno dostupným.

Vytvářet podmínky pro to, aby vyšší odborné školy a soukromé vysoké školy mohly zaujímat v ucházení se o grantové nabídky více rovnocennou pozici než dosud.

Vytvářet podmínky k tomu, aby nedávno vzniklé (i veřejné) vysoké školy či fakulty měly reálnější možnost přístupu k větším grantovým projektům (např. k výzkumným záměrům).

Směrem k donátorům

Působit na donátory v tom směru, aby pravidelně získávali zpětnovazební informaci o kvalitě své činnosti (od žadatelů o granty) a aby s touto informací dále pracovali směrem ke zlepšení vztahu donátoři – žadatelé.

Působit na donátory, aby věnovali pozornost metodické podpoře začínajícím žadatelům (toto doporučení vztahuje účastníci sekce v modifikované podobě i k „dalším subjektům“).

Směrem ke školám

Působit na Radu vysokých škol v tom směru, aby se v řadě ohledů změnila k lepšímu grantová práce Fondu rozvoje vysokých škol.

Působit na Radu vysokých škol v tom směru, aby se posílila pozice terciárních vzdělávacích institucí v kontaktu s Ministerstvem práce a sociálních věcí (správcem české části Evropského sociálního fondu).

Působit na Radu vysokých škol v tom směru, aby byly vysoké školy samostatně zastoupeny v právě konstituované Radě vlády pro rozvoj lidských zdrojů.

Podporovat školy, aby zřetelněji vnímaly a realizovaly rozmanitost cest ke grantovým nabídkám (i mimo sektor školství, i mimo tradiční donátory, i mimo ČR apod.).

Směrem ke školám i k „dalším subjektům“

Podporovat vysoké školy a regionální struktury ve snaze nalézat a realizovat vhodnou roli vysokých škol v regionech (v jejich zájmu i v zájmu regionů) i v oblasti práce s grantovými prostředky.

Seznam účastníků

ADRENACCIOVÁ Stáňa	Obchodní akademie	Pařížská 15	Ústí nad Labem
BAJEROVÁ B.	Gymnázium P. Křížanovského		Brno
BALÁČKOVÁ Jitka	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Karmelitská 7	Praha 1
BARTLOVÁ Ivana	VŠB-TU Ostrava, fakulta bezpečnostního inženýrství	Lumírova 13	Ostrava-Vyškovice
BENEŠ Josef	Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy	Karmelitská 7	Praha 1
BÍM Leoš	Gymnázium a SPgŠ	Jeronymova 27	Liberec
BOHM Hynek	Česká národní agentura Mládež	Na Poříčí 12	Praha 1
COUFALÍK Jaromír	Národní vzdělávací fond	Opletalova 25	Praha 1
ČECHÁK Vladimír	Vysoká škola finanční a správní	Vlkova 12	Praha 3
ČECHOVÁ Ivana	DZS MŠMT - AIA	Senovážné nám. 26	Praha 1
ČERNÁ Růžena	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Karmelitská 7	Praha 1
ČIHÁKOVÁ Hana	Národní ústav odborného vzdělávání	Weilova 6/1271	Praha 10
ČURDOVÁ Julie	Poradenské centrum FTK UP Olomouc	tř. Míru 115	Olomouc
DOBAL Jakub	Ústav pro informace ve vzdělávání	Senovážné nám.26	Praha 1
DRNKOVÁ Libuše	Jazykové centrum FFUK		Praha 1
DUŠA Zdeněk	Pedagogické centrum Zlín	Potoky 267	Zlín
DVOŘÁKOVÁ, M.	Akademie STING		Brno
EICHLER Bohuslav	Vysoká škola mezinárodních a veřejných vztahů	U Santošky 18	Praha 5
FANTOVÁ Veronika	NVF - Národní inf. středisko pro poradenství		Praha 1
FREIBERGOVÁ Zuzana	NVF	Opletalova 25	Praha 1
GLATZELOVÁ, Šárka	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy		
GREGAROVÁ Ludmila	KÚ Olomouckého kraje OŠMT	Jeremenkova 40 a	Olomouc
HAMMERBAUER Jiří	Západočeská univerzita, FEL	Sady Petatřicátníků 14	Plzeň
HANŽLOVÁ Helena	DZS MŠMT, program Aktion	Senovážné nám. 26	Praha 1
HARAŠTA Štěpán	KÚ Ústeckého kraje, odbor SMT	Velká Hradební 48	Ústí nad Labem
HAŠKOVÁ Ladislava	Pedagogické centrum Zlín	Potoky 267	Zlín
HOŠKOVÁ, Barbora	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy		
JANÍČEK Jiří	Vzdělávací centrum Podkrusnohoří	Dvořákova 31	Žatec
JINDŘICH Petr	PC Hradec Králové, pracoviště Trutnov	Horská 5	Trutnov
JIRÍČEK Petr	VOŠ Jihlava	Tolstého 16	Jihlava
KADERÁBEK Jan	Vysoká škola ekonomie a managementu	Národního odboje 17	Ústí nad Labem
KANĀKA Aleš	Pražská konzervatoř	Na Rejdišti 1	Praha 1
KARAS Karel	ČNA Mládež/ IDM MŠMT ČR	Na Poříčí 12	Praha 1
KAZDOVÁ Alena	NVF		Praha 1
KLENER Pavel	Univerzita Karlova v Praze	Ovocný trh 5	Praha 1
KLÍMA, Petr	VÚDM Žlutice		Žlutice
KOLÁŘOVÁ Štěpánka	VOŠ Jihlava	Tolstého 16	Jihlava
KOLÍNSKÁ Radka	Škoda auto a.s., Vysoká škola	Tř. V. Klementa 869	Mladá Boleslav

KOPICOVÁ Miroslava	Národní vzdělávací fond	Opletalova 25	Praha 1
KORECKÁ Hana	Univerzita Tomáše Bati	Mostní 5139	Zlín
KOUTNÍK Vilém	SPŠ chemická	Vranovská 65	Brno
KROFTA Jan	Vysoká škola ekonomie a managementu	Národního odboje 17	Ústí nad Labem
KŘIVÁNEK Roman	Pedagogické centrum Jihlava	Zborovská 3	Jihlava
KŘÍŽKOVÁ Lea	Rektorát ČVUT, odb. Pedagogiky a rozvoje	Zikova 4	Praha 6
KULICH Miloslav	Dětský výchovný ústav	Měcholupy 2	Klatovy
LASKIOVÁ Iva	SPoŠ, VOŠ a SOU s.r.o.	Tovačovského 337	Kroměříž
MACKOVÁ Iveta	Gymnázium Šternberk	Horní nám. 5	Šternberk
MARKOVÁ	Vojenská lékařská akademie	Třebešská 1575	Hradec Králové
MATUNOVÁ Hana	Vysoká škola hotelová v Praze 8	Svídnická 506	Praha 8
MULAČOVÁ Věra	Vyšší odborná škola	Okružní 10	České Budějovice
MUSIL Zdeněk	SOU obchodní a SOŠ SČMSD	Komenského 10	Zdár nad Sázavou
NEJEDLÁ Helena	Rektorát MU Brno	Žerotínovo nám. 9	Brno
NEUMANN Věroslav	Pražská konzervatoř	Na Rejdišti 1	Praha 1
NOSKIEVIČ Petr	VŠB - Technická univerzita Ostrava	17. Listopadu 15	Ostrava - Poruba
NOVÁKOVÁ Jitka	DZS Národní kancelář CEEPUS	Senovážné nám. 26	Praha 1
OPOČENSKÝ Karel	Národní ústav odborného vzdělávání	Weilova 6/1271	Praha 10
PACÁK Petr	Grantová agentura ČR	Národní 3	Praha 1
PAVLÍK	VŠ J. A. Komenského	Tržiště 20	Praha 1
PETRÁŇOVÁ, Iva	Krajský úřad Libereckého kraje	U Jezu 642/2a	Liberec
PETRBOKOVÁ Věra	Česká zemědělská univerzita v Praze	Kamýcká 129	Praha 6 - Suchdol
POKORNÝ Tomáš	Krajský úřad Libereckého kraje	U Jezu 642/2a	Liberec
POL, Milan	Ústav pedagogických věd - FF Masarykovy univerzity		Brno
PORADA Viktor	Policejní akademie ČR+B23	Lhotecká 559/7, P.O. Box 54	Praha 4
POSPÍŠIL Josef	Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy	Karmelitská 7	Praha 1
PRAŽMOVÁ Markéta	Asociace vyšších odborných škol	Podskalská 10	Praha 2
PŘÍHODA Josef	VOŠ a SPŠ Ždár nad Sázavou	Studentská 1	Ždár nad Sázavou
PULEC Václav	SOUT, OU a U	U Panského dvora 1006	Ústí n.L.
RABUŠICOVÁ, Milada	Ústav pedagogických věd - FF Masarykovy univerzity		Brno
SEDLÁČEK Jan	Gymnázium Otokara Březiny	Hradecká 235	Telč
SEMOTANOVÁ Jana	SPOŠ, VOŠ a SOU, s.r.o.	nám. T. G. Masaryka 1281	Zlín
SERBOUSEK Jaroslav	VOŠ a SPŠ Rychnov nad Kněžnou	U Stadionu 1166	Rychnov nad Kněžnou
SIGMUNDOVÁ Jitka	IDM MŠMT, odd. Výzkumu	Senovážné nám. 24	Praha 1
SLÁMOVÁ Hana	Vyšší odborná škola informačních služeb	Pacovská 350	Praha 4
SLOVÁKOVÁ Kamila	Soukromá VOŠ ZO a CR Goodwill, s.r.o.	P. Holého 400	Frydek - Místekano
SPĚVÁKOVÁ Jaroslava	Střední pedagogická škola a gymnázium	Lidická 40	Karlovy Vary
STRAKOVÁ Anna	KU Jihočeského kraje	U zimního stadionu 2	České Budějovice

SVĚTLÍK Jaroslav	Fakulta multimediálních komunikací, Univerzita T. Bati	Štefánikova 2431	Zlín
SÝBKOVÁ Zuzana	SOU a U Písek	Komenského 86	Písek
ŠIMKOVÁ Eva	DZS MŠMT, program Aktion	Senovážné nám. 26	Praha 1
ŠKORPÍKOVÁ Jana	Krajský úřad Vysočina	Žitkova 57	Jihlava
ŠTĚRBOVÁ Alena	Krajský úřad Vysočina	Žižkova 57	Vysočina
ŠVECOVÁ Jana	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Karmelitská 7	Praha 1
TICHÝ Václav	SOU nábytkářské	Horská 167	Liberec
TKÁČOVÁ Ludmila	Soukromá VOŠ ZO a CR Goodwill, s.r.o.	P. Holého 400	Frydek - Místek
TOMKOVÁ Hana	Univerzita J. E. Purkyně	Hoření 13	Ústí nad Labem
TORČÍKOVÁ Eva	Soukromá VOŠ ZO a CR Goodwill, s.r.o.	P. Holého 400	Frydek - Místek
ULIČNÁ Štěpánka	Škoda auto a.s., Vysoká škola	Tř. V. Klementa 869	Mladá Boleslav
URYCHOVÁ Hana	Univerzita Karlova v Praze, IPC	Ovocný trh 3	Praha 1
VACKOVÁ Alena	Vyšší odborná škola	Okružní 10	České Budějovice
VAŠTA Karel	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Karmelitská 7	Praha 1
VINKLER Petr	SSOS Hranice	Jaselská 832	Hranice
VYKOPALOVÁ Hana	Právnická fakulta UP	tř. 17. Listopadu 6	Olomouc
VYKOUKAL Petr	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Karmelitská 7	Praha 1
ŽIVNUSTKOVÁ Petra	IBTS c.p.s.	Nad Hrabovkou 3	Praha 6

**Sborník příspěvků a účastníků konference
„Grantové nabídky a české školy“
Praha, hotel Olympik, 19. březen 2003**

Sestavily:
Veronika Fantová
Helena Vojtášková

Vydal Národní vzdělávací fond, o.p.s.
– Národní informační středisko pro poradenství,
Opletalova 25, 110 00 Praha 1

1. vydání
Náklad 200 ks

Vyšlo s podporou MŠMT a Evropského společenství v rámci programu
Leonardo da Vinci..

Neprodejné. Distribuci zajišťuje Národní vzdělávací fond, o. p. s.
– Národní informační středisko pro poradenství

© Národní vzdělávací fond, o.p.s.
– Národní informační středisko pro poradenství

ISBN 80-86728-04-8.